

Františkovo slovo

č.160

Zemřel ostrakizovaný koncilní protagonista a mariolog René Laurentin

O milosrdném králi a nelítostném služebníkovi

Nemodlit se za všechny vládní představitele je hřích

Přistupovat k trpícím a navracet jim důstojnost

Výchova k naději

Papež: podmínkou spásy je vnímat nebezpečí

výtah hlavních myšlenek z promluv papeže Františka a zpráv z Vatikánu. Plné znění naleznete na stránkách Radio Vaticana.

Zemřel ostrakizovaný koncilní protagonista a mariolog René Laurentin

Francie. Minulou neděli (10. září) zemřel ve věku 99 let francouzský teolog, otec René Laurentin, znalec v oboru mariologie, člen mnoha biskupských komisí zkoumajících pravost mariánských zjevení, mimo jiné také v Medjugorje, a v neposlední řadě teologický poradce na Druhém vatikánském koncilu. Je autorem přibližně stovky menších, ale i monumentálních děl, teologických příruček, historických i duchovních pojednání, z nichž několik vyšlo také česky. Se vzpomínkami na něho se svěřuje jeho přítel, italský historik a publicista, Vittorio Messori, který zmiňuje akademický ostrakismus ve vztahu k tomuto francouzskému teologovi. **René Laurentin se zásadně podílel na sepsání poslední kapitoly dogmatické konstituce Druhého vatikánského koncilu *Lumen gentium* věnované právě Blahoslavené Panně Marii, Matce Boží v tajemství Krista a církve.**

„Ve Francii – poznamenává Messori – jej akademické teologické kruhy přehlížely jako někoho, kdo se zaobírá věcmi, jež jsou ztrátou času, totiž mariánskými zjeveními, která považovaly za irrelevantní. On však tento ostrakismus, který jej líčil jako nějakého vizionáře, trpělivě snášel.“ Laurentin je ostatně autorem obsáhlých pojednání o velkém neznámém Duchu svatém, o Trojici a o Eucharistii. Během koncilu byl však také korespondentem francouzského deníku *Le Figaro*. Byl všestranný, podotýká Messori a odpovídá pak na otázku, proč Laurentina, ačkoli byl protagonistou koncilu média s koncilem příliš nespojovala. „Bylo tomu tak proto – vysvětluje Messori – že oponoval odklonu směrem k imaginárnímu koncilu. Postavil se proti pokoncilnímu blouznění. Také proto se na něho mnozí kolegové dívali skrz prsty. Zvláště doma se v akademickém prostředí setkával s odporem, zatímco v Itálii byl oblíben a v USA učil na prestižní katedře.“

Zajímavou podrobnost uvádí italský publicista o zesnulém francouzském mariologovi v souvislosti se zjeveními ve Fatimě. Laurentin se těmto událostem kupodivu nikdy nevěnoval, ba dokonce odmítl žádost portugalského episkopátu, když po něm chtěl, aby je znovu prozkoumal. „Říkal, že se kolem Fatimy vzňala spousta politických vášní, které by mu překážely v práci,“ vzpomíná Messori.

Na námitku, že Maria je v ekumenickém dialogu kamenem úrazu, odpovídá italský publicista poukazem na Laurentinovo opačné přesvědčení: „Tato námitka přikládá příliš velký význam protestantismu. Ten však představuje v křesťanstvu jenom nevelkou část, která se navíc stále zmenšuje. **Pravoslaví nás však mariánskou zbožností dokonce překonává.** A potom – pokračuje Messori s odkazem na mezináboženský dialog – Laurentin se domníval, že **ačkoli je dialog s islámem iluzorní a prakticky neproveditelný, spočívá jediná možnost kontaktu právě v Marii, které je věnována celá jedna súra.** Muslimové odmítají židy, poněvadž neuznávají Mariino panenství ani Ježíše, který je v Koránu častokrát zmiňován pouze označením „Mariin syn“. **Maria je navíc jedinou ženou, která je v Koránu citována. Možná, že to něco znamená.**“

René Laurentin byl rovněž členem jedné z biskupem jmenovaných komisí zkoumajících fenomén Medjugorje. „Měl za to – vzpomíná Messori – že Medjugorje představuje po Druhém vatikánském koncilu masový fenomén, který je základním faktorem rozvoje křesťanství. Ani papežské návštěvy nemají takový vliv na náboženskou praxi. Vždycky jsem byl opatrný, protože církev se v této věci ještě nevyjádřila, ale Medjugorje je jediné a zcela dobrovolné katolické lidové hnutí, které je motivováno pouze možností, že se na daném místě zjevuje Maria. Také Lurdy, které měly po skončení Druhého vatikánského koncilu návštěvnost 2 miliony ročně, navštěvuje dnes více než 5 milionů lidí,“ uzavírá Messori.

„Ohledně pravosti zjevení – dodává – podal jednou Laurentin jako příklad mariánskou svatyni v Caravaggio, která je nejnavštěvovanějším poutním místem Lombardie. Dnes by nikdo nedohledal dokumenty o tamějších zázračných událostech, ale čím by byla Lombardie nebýt svatyně v Caravaggio? Potom je také možné, že v Medjugorje se Maria přidala až později, i když třeba na začátku nebyla,“ poznamenává Messori a udivenému tazateli z internetového deníku *La Nuova Bussola Quotidiana* potom vysvětluje: „Laurentin poslední dobou o Medjugorje smýšlel takto: **Možná, že na začátku Maria nebyla, ale nyní – říkal – jsem si jist, že ano. Maria nemůže ponechat v klamu svoje děti, které si drásají kolena cestou na Křiževac. Nyní tam určitě je,**“ přibližuje italský publicista Vittorio Messori názor zesnulého francouzského mariologa René Laurentina.

O milosrdném králi a nelítostném služebníkovi

Drazí bratři a sestry, dobrý den! Evangelní úryvek z této neděle (srov. *Mt 18,21-35*) nám podává nauku o odpuštění, které nepopírá utrpené příkoří, avšak uznává, že **lidská bytost, stvořená k Božímu obrazu, je vždycky víc než zlo, kterého se dopouští**. Svatý Petr se ptá Ježíše: „Pane, kolikrát mám odpustit svému bratru, když se proti mně prohřeší? Nejvíc sedmkrát?“ (v.21). Petrovi se zdá, že odpustit sedmkrát jednomu člověku je maximum; možná, že nám připadá příliš jen dvakrát. Ježíš však odpoví: **musíš odpustit vždycky**. A potvrzuje to vyprávěním podobenství o milosrdném králi a nelítostném služebníkovi. Ukazuje v něm nedůslednost toho, kdo nejprve sám odpuštění přijal a potom jej odmítnul dát.

Král z tohoto podobenství je velkodušný muž, který měl soucit a odpustil obrovský dluh – deset tisíc hřiven, což bylo enormní – jistému služebníkovi, který jej úpěnlivě prosil. Avšak tentýž služebník, jakmile potkal svého druha, který byl služebník stejně jako on a dlužil mu sto denárů, tedy mnohem méně, zachová se nelítostně a dá jej uvrhnout do žaláře. Neudržitelný postoj tohoto služebníka je naším postojem, pokud odmítáme odpustit svým bratřím. Zatímco král z podobenství je obrazem Boha, který nás miluje láskou oplývající tolikerým milosrdenstvím, že nás přijímá, prokazuje nám lásku a odpuštění neustále.

Už naším křtem nám Bůh odpustil nesplatitelný dluh: prvotní hřích. To bylo poprvé. A potom nám bezmezným milosrdenstvím odpouští každou vinu, jakmile dáme najevo i jen nepatrný projev lítosti. Bůh je takový: milosrdný. Jsme-li pokoušeni uzavřít svoje srdce před tím, kdo nás poškodil a prosí o odpuštění, připomeňme si slova nebeského Otce nelítostnému služebníkovi: „Celý dluh jsem ti odpustil, protože jsi mne prosil. Neměl ses tedy i ty smilovat nad svým druhem, jako jsem se smiloval já nad tebou?“ (vv.32-33). **Kdokoli zakusí radost, pokoj a vnitřní svobodu, kterou dává odpuštění, dovede se také otevřít možnosti odpustit.**

Toto učení ze zmíněného podobenství zařadil Ježíš do modlitby Otce náš. Uvedl tak do přímého vztahu odpuštění, o které my prosíme Boha, s odpuštěním, které máme dávat svým bratřím: **„Odpust' nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům“** (*Mt 6,12*). Odpuštění, které dává Bůh, je znamením Jeho strhující lásky ke každému z nás; je láskou, která nám dává svobodu se vzdálit jako marnotratnému synovi, ale každý den vyhlíží náš návrat; je podnikavou láskou pastýře ke ztracené ovci; je něhou, která zahrnuje každého hříšníka, jenž klepe na Jeho dveře. Nebeský Otec – náš Otec – je plný lásky, kterou nám chce prokázat, avšak nemůže tak učinit, pokud svoje srdce uzavřeme vůči druhým.

Panna Maria ať nám pomáhá stále více si uvědomovat velikost a bezplatnost Bohem daného odpuštění, abychom byli milosrdní jako On, který je laskavým, shovívavým a nadmíru dobrotivým Otcem.

Kázání z Domu sv. Marty

18.9.2017

Nemodlit se za všechny vládní představitele je hřích

Vatikán. Křesťané mají svojí modlitbou doprovázet politiky, i ty chybní – kázal papež František při dnešní mši svaté v kapli Domu sv. Marty. K modlitbě vybídnul také samotné politiky, protože jinak hrozí, že se uzavrou do svojí skupinky. Uvědomuje-li si vládce svoji podřízenost lidu i Bohu, pak se modlí.

Petrův nástupce si vzal podnět z dnešních liturgických čtení. V prvním (1 *Tim 2,1-8*) radí svatý Pavel Timotejovi, aby se modlili za všechny, kdo mají moc. V evangeliu (*Lk 17,1-10*) jeden vládní představitel – setník – prosí za svého nemocného služebníka. Měl jej rád, včetně jeho lidu, ačkoli sám byl cizinec. „Tento muž cítil potřebu se modlit,“ řekl papež, „ale nejen kvůli tomu, že k dotyčnému pociťoval náklonnost. Uvědomoval si také, že není pánem všeho a není poslední instancí. Věděl, že nad ním je někdo jiný, kdo poroučí. Měl podřízené, vojáky, ale i on sám byl v postavení podřízeného. A to jej přimělo prosit o pomoc. Vládce, který si to uvědomuje, se modlí:

„Pokud se nemodlí, uzavírá do své sebevztátnosti anebo do vztahu ke svojí straně, do kruhu, ze kterého nelze vyjít, a uzavře se do sebe sama. Uvidí-li však opravdové problémy, uvědomí si svoji

podřízenost tomu, kdo má větší moc než on. Kdo má větší moc než vládce? Lid, který mu dal moc, a Bůh, od něhož tato moc vychází prostřednictvím lidu. Když si to vládce uvědomuje, modlí se."

„Modlitba vládce je modlitbou za obecné dobro lidu, který mu byl svěřen“ – pokračoval papež a zmínil, jak se mu při jednom rozhovoru jistý vládní představitel svěřil, že každý den, i když je hodně zaneprázdněn, tráví dvě hodiny mlčky před Bohem. „Potřebuje prosit Boha o milost – dodal - aby mohl vládnout dobře jako Šalomoun, který od Boha nežádal zlato či bohatství, nýbrž moudrost k dobrému vládnutí.

Vládní představitelé – řekl dále Svatý otec – mají prosit Pána o tuto moudrost. Je velice důležité, aby se modlili a prosili Pána o vědomí svojí podřízenosti Bohu a lidu, neboť moje síla spočívá tam a nikoli v malé skupince nebo ve mně samotném."

Tomu, kdo namítne, že je agnostik či ateista, papež vzkázal: **„Nemůžeš-li se modlit, konfrontuj se se svým svědomím, s těmi, kdo jsou v tvém lidu moudří, ale nezůstávej sám s malou skupinkou svojí strany. To je sebevztažnost,“** podotkl Svatý otec. V prvním čtení vybízí Pavel k modlitbě za krále, »abychom mohli vést život pokojný a klidný, v opravdové zbožnosti a počestnosti«. Papež k tomu však poznamenává, že učiní-li vládce něco, co se nám nelíbí, je kritizován, v opačném případě je chválen. Je ponecháván se svou stranou, s parlamentem.

*„„Ne, já jsem ho volil, volil jsem jej.« - » Já jsem ho nevolil, ať si dělá své.« Nikoli, my nesmíme ponechat vládnoucí představitele samotné. Musíme je provázet modlitbou. **Křesťané se mají za vládce modlit. Někdo řekne: »Ale otče, jak se mám modlit za toho, který dělá tolik špatností?« - Tím více to potřebuje.** Modli se a čiň pokání za vládce. Přímluvná modlitba, jak krásně říká Pavel, je za všechny krále, za všechny, kdo mají moc. Proč? Abychom mohli vést život pokojný a klidný. Když je vládce svobodný a může vládnout v míru, má z toho prospěch všechen lid.“*

V závěru pak vybědnu ke zpytování svědomí:

*„Prosím vás: každý si dnes vezměte pět minut, ne víc. Komu je svěřena vláda, ať se zeptá: »Modlím se k Tomu, kdo mi prostřednictvím lidu dal moc?«. A komu ne, ať se ptá, zda se modlí za vládce. Ale nikoli říci si: »Za toho a toho se budu modlit, protože mi vyhovují, a potřebují to více než tamten.« Modlím se za všechny vládce? **A když při zpytování svědomí zjistíte, že se za vládce nemodlíte, jděte se vyzpovídat, protože nemodlit se za vládce je hřích.**“*

Kázání z Domu sv. Marty

19.9.2017

Přistupovat k trpícím a navracet jim důstojnost

Vatikán. „Soucítit, přistoupit k trpícím a navrátit jim důstojnost“ – to jsou klíčová slova z dnešního papežova ranního kázání v Domě svaté Marty. Petruův nástupce se modlil k Pánu, aby nás obdaroval milostí soucitu při pohledu na množství trpících lidí, abychom byli schopni k nim přistoupit, vzít je za ruku a přivést na ono důstojné místo, které pro ně zamýšlel Bůh. Vyšel přitom z dnešního evangelia sv. Lukáše, které vypráví o vzkříšení jediného syna vdovy z Naim (Lk 7,11-17). Papež vysvětlil, že **ve starozákonní době byli právě vdovy, sirotci a cizinci ještě chudší než otroci.** Běžně se tedy vyskytuje výzva k péči o tyto lidi a jejich zapojení do společnosti. Ježíš je schopen postřehnout sebemenší detaily, protože hledí srdcem a soucítí, dodal Svatý otec.

*„Soucit je strhující cit, účastní se na něm srdce, ledví a vůbec všechno. Není totéž co lítost anebo povzdechnutí: «Chudáci, to je škoda». Je to něco jiného, zasahuje celistvě, znamená spoluúčast na utrpení. Pán se vkládá do příběhu vdovy a sirotka a nevnímá námítky, že by je měl nechat a raději mluvit k velkému zástupu, který ho doprovázel, protože život už je přeci takový a ke tragédiím může dojít.. Nikoli, **byla pro Něj důležitější ona vdova a onen mrtvý sirotek, než zástup, k němuž mluvil a který ho následoval. Proč? Protože se do tohoto případu vložilo jeho srdce, nitro a soucit. Pánovi bylo vdovy líto.**“*

Soucit přivádí k přiblížení, pokračoval Svatý otec. Můžeme totiž leccos vidět, ale zachovávat si odstup.

*„Přistoupit a dotknout se reality. Dotknout se jí, nejenom ji z dálky pozorovat. Bylo mu jí líto, zní první slovo evangelia a vzápětí druhé – přistoupil k marám. Poté, co učinil zázrak, Ježíš neříká: «Nashledanou, jdu dál.» Nikoli, navrací chlapce jeho matce. Navrátit, to je třetí slovo. **Ježíš koná***

zázraky, aby lidi navrátil na místo, které jim náleží. Právě toto učinil vykoupením. Měl soucit – Bůh měl soucit, přistoupil k nám ve svém Synu a navrátil nám všem důstojnost Božích dětí. Všechny nás znovu stvořil.

Tím nás vyzývá, abychom činili totéž, brali si Krista za vzor, přistupovali k potřebným a nepomáhali jim pouze z uctivé vzdálenosti, protože mezi nimi může být někdo, kdo zapáchá, je špinavý, nemyje se.

*"Mnohokrát sledujeme v televizních zprávách a na úvodních stranách deníků nejrůznější tragédie. «Ale podívejme, tady v té zemi děti nemají co jíst, tamhle z nich zase dělají vojáky, v jiné zemi se zotročují ženy a tam došlo k přírodní katastrofě. Chudáci lidi!» Obracíme stránku a přecházíme k románu nebo k seriálu, který začíná hned potom. Něco takového není křesťanské. Položil bych teď proto otázku a mířím na nás všechny, včetně sebe: «**Jsem ještě schop soucitu a modlitby?** Dokáže se mé nitro pohnout, když vidím tyto situace, které mi sdělovací prostředky přinášejí domů? Mé srdce trpí spolu s těmito lidmi, anebo je polituji, řeknu si: Chudáci!, a tím vše skončí...» Pokud nejsi schop soucitu, pros o milost: **Pane, dej mi milost soucítit!**"*

Svou přímluvnou modlitbou, která je prací nás křesťanů, máme být schopni napomoci lidem v utrpení, aby se navrátili do společnosti, rodinného a pracovního života, krátce řečeno, do každodennosti, zakončil papež František dnešní ranní homilii v Domě sv. Marty.

Generální audience

20.9.2017

Výchova k naději

(Žid 6,10-12)

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

Tématem dnešní katecheze je výchova k naději. Proto budu oslovovat zpřímá – tebe - s představou, že mluvím jako vychovatel, jako otec k mladému člověku nebo ke komukoli, kdo je otevřen poučení. Přemýšlej tam, kam tě Bůh zasadil, doufej! Vždycky doufej!

Nepodléhej noci: pamatuj, že primární nepřítel, jehož je třeba podrobit, není mimo tebe, je uvnitř. Nedávej tedy prostor trpkým a temným myšlenkám. Tento svět je prvním zázrakem, který Bůh učinil a vložil do našich rukou milost nových divů. Víra a naděje jdou pospolu. Věř v existenci pravd vyšších a krásnějších. Důvěřuj v Boha Stvořitele, v Ducha svatého, který všechno přivádí k dobru, do náruče Krista, který očekává každého člověka na konci jeho života; věř, On tě očekává. Svět kráčí díky mnoha lidem, kteří razili cesty, stavěli mosty, snili a věřili, třebaže kolem sebe slyšeli posměšná slova.

Nemyslete si, že boj sváděný tady na zemi, je zcela zbytečný. Na konci života nás neočekává ztroskotání: tepe v nás semínko absolutna. Bůh neklame, zasadil do našich srdcí naději, kterou nechce deptat frustracemi. Všechno se rodí, aby vykvetlo ve věčném jaru. Také Bůh nás stvořil, abychom vykvetli. Připomínám si tady onen dialog, ve kterém dub pravil mandloni: Pověz mi o Bohu. A mandloň vykvetla.

Kdekoli jsi, tvoř! Jsi-li na dně, povstaň! Nezůstávej padlým, vstaň, nech si pomoci, abys stanul na nohou. Sedíš-li, dej se na cestu! Ochromuje-li tě nuda, vyžeň ji dobrými skutky! Cítíš-li se prázdným či demoralizovaným, pros Ducha svatého, aby tvou nicotu znovu naplnil.

Vytvářej pokoj mezi lidmi a nenaslouchej hlasu, který rozsévá nenávisť a rozdělení. Nenaslouchej takovým hlasům. Lidské bytosti, jakkoli se od sebe liší, byly stvořeny, aby žily spolu. Uprostřed neshod měj strpení; jednoho dne zjistíš, že každý je nositelem zlomku pravdy.

Měj rád lidi. Měj je rád jednoho po druhém. Respektuj cestu všech, přímou či krkolomnou, vždyť každý má k vyprávění svůj příběh. I každý z nás má svůj vlastní příběh. Každé dítě, které se rodí, je příslibem života, který opět ukazuje, že je silnější než smrt. Každá láska, která vzniká, je proměňující mocí, která prahne po štěstí. Ježíš nám dal světlo, které září v temnotách: braň jej a chraň. Toto jediné světlo je největším bohatstvím, které bylo svěřeno tvému životu.

A především sni! Neměj strach snít. Sni! Sni o světě, který ještě není vidět, ale jistě nadejde. Naděje nás vede, abychom věřili v existenci stvoření, které sahá až ke svému definitivnímu naplnění, až bude Bůh všechno ve všem. Lidé mající představivost darovali lidstvu vědecké a technologické objevy. Překročili oceány, vstoupili do zemí, kam dosud nikdo nevkročil. Lidé pěstující naděje jsou také těmi, kdo přemohli otroctví a přičinili se o lepší životní podmínky na této zemi. Pomyslete na tyto lidi.

Buď odpovědný za tento svět a život každého člověka. Pomysli, že každá nespravedlnost páchaná na chudákovi, je otevřená rána a umenšuje tvoji vlastní důstojnost. Život nekončí s tebou a na tento svět přijdou další pokolení, která vystřídají to naše a ještě mnohá jiná. Každý den pros Boha o dar odvahy. Pamatuj, že Ježíš přemohl strach kvůli nám. On přemohl strach! Náš nejproradnější nepřítel nezmůže nic proti víře. A když na tebe uprostřed životních těžkostí dolehne strach, vzpomeň si, že nežiješ jenom pro sebe. Ve křtu byl tvůj život již pohroužen do tajemství Trojice a ty patříš Ježíši. A kdyby tě jednoho dne zachvátil děs anebo sis myslel, že zlo je příliš velké, aby bylo možné mu čelit, pomysli jednoduše na to, že Ježíš žije v tobě. A On si chce skrze tebe svojí mírností podrobit všechny nepřátele člověka: hřích, nenávisť, zločin, násilí, všechny naše nepřátele.

Stále měj odvahu pravdy, ale pamatuj, že nejsi nadřazen nikomu. Pamatuj na to: nejsi nadřazen nikomu. I kdybys zůstal jediným, kdo věří v pravdu, nevyhýbej se přítomnosti lidí. I kdybys žil v mlčení poustevny, nos v srdci utrpení každého tvora. Buď křesťanem a v modlitbě všechno odevzdávej Bohu. A pěstuj ideály. Žij pro něco, co převyšuje člověka. A kdyby tě jednoho dne tyto ideály měly žádat, abys draze zaplatil, nikdy je nepřestaň nést ve svém srdci. Věrnost dosáhne všeho.

Když pochybíš, povstaň. Nic není lidštějšího než pochybit. A tato pochybení se ti nemají stát vězením. Nebuď uvězněn ve svých pochybeních. Syn Boží přišel nikoli kvůli zdravým, nýbrž kvůli nemocným, a tudíž přišel i kvůli tobě. A kdybys v budoucnu pochybil znovu, neboj se a povstaň! Víš proč? Protože Bůh je tvůj přítel.

Zachvátí-li tě hořkost, pevně věř ve všechny lidi, kteří ještě pracují pro dobro: v jejich pokoře je zárodek nového světa. Stýkej se s lidmi, kteří opatrují srdce jako srdce dítěte. Uč se z údivu, pěstuj úžas. Žij, miluj, sni, věř. A s milostí Boží nikdy nezoufej.

Kázání z Domu sv. Marty

21.9.2017

Papež: podmínkou spásy je vnímat nebezpečí

Vatikán. Branou k setkání s Ježíšem je uznání, že jsme hříšníci – kázal papež František při ranní mši v kapli Domu sv. Marty. Ve své homilii komentoval obrácení sv. Matouše, jehož liturgický svátek připadá na dnešek, a odkázal přitom na známé Caravaggiovo plátno z římského kostela sv. Ludvíka. Petrův nástupce se v celé události (Mt 9,9-13) zaměřil na tři fáze: setkání, slavení a znelíbení.

Ježíš uzdravil ochrnutlého a potkal Matouše, sedícího na celnici. Vybíral daně od izraelského lidu pro Římany a proto byl pohrdán a považován za vlastizrádce. Ježíš jej uviděl a řekl mu: „Pojď za mnou!“. A on vstal a šel za ním, jak podává dnešní evangelium. Na jedné straně je nedůvěřivý, ale také nevrlý pohled Matouše. Ten jedním okem hleděl k Bohu a druhým na peníze, na kterých ulpěl, jak to znázornil Caravaggio. Na druhé straně je laskavý pohled Ježíše, který se nad ním smíloval. Odpor muže, Inoucího k penězům, se zhroutil, a on vstal a šel. „Je to zápas mezi milosrdenstvím a hříchem,“ shrnul papež.

„Do srdce onoho muže, mohla vstoupit Ježíšova láska, protože si uvědomoval, že je hříšník, nikdo jej nemá rád a každý jím pohrdá. Právě toto vědomí hříšnosti otevřelo bránu Ježíšovu milosrdenství. Zanechal proto všeho a odešel. Takové je setkání hříšníka s Ježíšem.“

„První podmínkou spásy je vnímat nebezpečí; první podmínkou uzdravení je vnímat chorobu. A cítit se hříšníkem je první podmínkou přijetí milosrdného pohledu. Přemýšlejme o tomto Ježíšově pohledu, tak dobrotivém, krásném a laskavém. Také my, když se modlíme, cítíme na sobě tento pohled, který je pohledem smilování, pohledem milosrdenství, pohledem, který nás zachraňuje. Nemějme strach.“

Jako Zacheus, tak také Matouš pocítil štěstí a pozval potom Ježíše k sobě domů na oběd. Toto je druhá etapa – slavení – pokračoval papež. Matouš pozval přátele ze svého odborového hnutí, tedy hříšníky a

celníky. U stolu jistě kladli Pánu otázky a On jim odpovídal. Připomínají to slova z 15. kapitoly Lukášova evangelia, že v nebi bude větší radost nad jedním hříšníkem, který se obrátí, než nad devětadevadesáti spravedlivými, kteří obrácení nepotřebují (15,7). Je to slavnost setkání s Otcem, slavnost milosrdenství. Ježíš vsutku plýtvá milosrdenstvím vůči všem, podotkl Svatý otec.

Potom třetí etapa, tedy znelíbení. Farizeové vidí, že celníci a hříšníci sedí u stolu s Ježíšem, a říkají Jeho učedníkům: »Proč váš Mistr jí s celníky a hříšníky?« (Mt 9,11). „Každá nelibost začíná vždycky otázkou: Jak je to možné?“ – komentoval papež a dodal: „Tato otázka páchne a táhne za sebou nevoli. V podstatě šlo o obřadní nečistotu kvůli nedodržení Zákona. Dobře znali nauku a kudy se jde do Božího království. Znali to lépe než všichni ostatní, ale zapomněli na první přikázání lásky. Uvázli v pasti obětí. Mysleli si asi, že přinesením oběti dělají všechno potřebné, a tak se spasí. V podstatě věřili, že spása vzejde z nich samotných, a cítili se v bezpečí. Nikoli! Spasí nás Bůh, Ježíš Kristus nás zachrání,“ zdůraznil papež František.

„Onu otázku »jak je to možné?« často slýcháváme mezi věřícími katolíky, když uvidí nějaký skutek milosrdenství. Jak to? A Ježíš je zřetelný, velice zřetelný: »Jděte a naučte se«. Poslal je, aby se šli učit. »Jděte a naučte se, co znamená: „milosrdenství chci a ne oběť“. Nepřišel jsem totiž povolát spravedlivé, ale hříšníky.« Chceš-li být Ježíšem povolán, uznej, že jsi hříšník.“

„Je zapotřebí, pokračoval Svatý otec, uznat, že jsme hříšníci, avšak nikoli abstraktně, nýbrž v konkrétnosti mnoha hříchů, kterých se každý z nás dopustil. Nechejme Ježíše, aby na nás shlédl oním pohledem smilování, plným lásky,“ vyzval Svatý otec a dodal pak znovu s odkazem na projevy nevole, která se dnes vyskytuje tak často:

„Je jich tolik, tolik... a vždycky říkají - i v dnešní církvi: »Ne, to nelze. To je zcela jasné. Naprosto ne... To jsou hříšníci, které je třeba zahnat pryč...« Také mnozí svatí byli pronásledováni či podezříváni. Pomysleme na svatou Johanku z Arku, upálenou, protože mysleli, že je čarodějnice a zavržená. Světice! Pomyslete na svatou Terezii, podezřívanou z hereze, pomyslete na blahoslaveného Rosminiho. »Milosrdenství chci a ne oběť«. Branou k setkání s Ježíšem je uznání, že jsme, jací jsme; tedy uznat pravdu, uznat, že jsme hříšníci. A On přijde a setkáme se. Je tak krásné setkat se s Ježíšem!“

Končil papež František dnešní ranní kázání v kapli Domu sv. Marty.